

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-532

26.6.2019

Frende Skadeforsikring AS

Næringsliv - landbruk

Skader på betong i driftsbygning – uklar skadeårsak? – Plutselig? – Sikrede oppfylt sin bevisbyrde?

Sikrede oppdaget omfattende skader på betong i driftsbygning. Selskapets takstmann mente skadene trolig var oppstått over tid. Sikrede innhentet andre sakkyndige vurderinger, samt generell faglitteratur, og mente det var snakk om følgeskader etter lynnedslag/elektrisk fenomen. Selskapet avsto på grunnlag av at skaden ikke ble ansett som plutselig, mens sikrede mente han hadde oppfylt sin bevisbyrde ved innhenting av fagkyndig ekspertise som tilsa at skadene kunne ha kommet som følge av feil ved strømføring i bygningen. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skader på driftsbygning.

Sikrede har forsikring som ifølge vilkårenes pkt. 4 omfatter:

Forsikringen dekker slik plutselig og uforutsett skade som er angitt i punkt 4.1 med de unntak og begrensninger som følge av disse vilkår. De generelle vilkår og forsikringsavtaleloven.

Ifølge vilkårenes pkt. 4.1 omfatter forsikringen:

2. Lynnedslag og annet elektrisk fenomen.

(...)

17. Annen plutselig og uforutsett skade på forsikret bygning.

Ifølge vilkårenes pkt. 4.2 omfatter forsikringen ikke:

15. Skade som skyldes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelige eller sviktende fundamentering.

(...)

23. Reparasjoner eller utskiftning av komponenter som er nødvendige p.g.a. slitasje, forbruk, korrosjon, avskrapning av overflater eller annen gradvis forringelse, eller som er en direkte følge av normal bruk.

Sommeren 2018 oppdaget sikrede riss i en drager i driftsbygningen. Han meldte fra til selskapet som rekvirerte takstmann. Da takstmannen var på befaring var ikke gjødselkjelleren tømt, slik at full tilkomst var ikke mulig. I sin foreløpige rapport av 10.8.18 konkluderte takstmannen med at skadene ikke var oppstått plutselig:

Det er lite sannsynlig at skadene på betongdragerne har oppstått plutselig, men er trolig påført over tid. En svekkelse i betongkonstruksjon antas her å skyldes enten nedbryting av betong og rust av armering, eller overbelastning fra installasjon melkestall fra 1990. Det nevnes at drager ligger i et svært aggressivt miljø, armeringskorrosjon med utsprenning av betong kan ikke utelukkes.

Selskapet avsto på denne bakgrunn dekning for skaden 4.9.18:

Av opplysningene som foreligger i saken, er skaden sannsynligvis oppstått som følge av svak konstruksjon/fundamentering ved korrosjon av armering. I tillegg kan det ha oppstått svak konstruksjon som følge av montering av melkestall. Skadene har oppstått over tid.

Sikrede var uenig i selskapets konklusjon og innhentet flere sakkyndige uttalelser. Sikrede la også frem flere fagartikler.

Sikrede kontaktet leverandør av gjødselpumpen per e-post med bilder av pumpen. Leverandøren svarte den 8.10.18 følgende:

Det kan nok ikke være noen tvil om at dette er forårsaket av kryptstrøm. Skadene er veldig typiske og det er ikke noen tegn som skulle tilsi at dette er forårsaket av normal rustdannelse. (...) Vi anbefaler at autorisert elektriker kontaktes, da det er andre komponenter i kjeller/husdyrrom som kan lide samme skjebne. Vi tenker da spesielt på armeringsjern i betong, gulv, tak, vegger og støttestøtter mm.

Elektriker som var på befaring 8.10.18 konkluderte med at hovedjordingen ikke fungerte optimalt, og at kryptstrømmer var (medvirkende) skadeårsak:

Siden gjødselpumpa har en konstant overgangsmotstand mot jord som til enhver tid er bedre enn de andre jordingene på anlegget, er det nærliggende å tro at kryptstrømmer er skyld i, eller fremskynder tæringsskader på pumpe, pumpestativ og armering i gjødselkjelleren. Det var tydelige skader på pumpestativet som tyder på kryptstrømmer og elektrisk overslag mellom metalldelene på pumpe og tilstøtende konstruksjoner.

Selskapets takstmann kom på ny befaring 8.11.18 etter at gjødselkjeller var tømt. Han oppsummerte med at nærmere undersøkelser måtte til for å avdekke om den svake hovedjordingen i bygningen har vært en medvirkende årsak til skadene på betongkonstruksjonene:

Det er derfor nærliggende å tro at kryptstrømmer og elektriske overslag er skyld i, eller fremskynder tæringsskader på pumpe og pumpestativ. Pr. i dag er det ikke funnet noen sammenheng mellom dette og skader på armering i gjødselkjeller.

Selskapet opprettholdt sitt avslag 19.12.18. Sikrede kontaktet da betongekspert T.N. som fremla en rapport om mulige skadeårsaker 9.2.19. Det fremgår av rapporten at han mente skadene kan ha årsaker fra kraftig strømføring for eksempel ved lynnedslag, og at det er mye som tyder på at det er flere sammenfallende årsaker til nedbrytingen på driftsbygningen. Sekretariatet forstod hans konklusjon slik at han mente det ikke var usannsynlig at nedbryting (rustangrep) kunne ha skjedd som følge av kontinuerlige problemer med det elektriske anlegget.

Sikrede innhentet en uttalelse fra P som leverer egenutviklede system for katodisk beskyttelse for å stoppe korrosjon på armeringsjern i betong. Av uttalelsen fremgår det at:

Det beskrevne korrosjonsforløp og mønster samsvarer med at dette kan ha sitt opphav fra elektrisk strøm, trolig i kombinasjon med mangelfull kontinuitet i armeringsjern. Basert på tilgjengelig informasjon anser vi det som sannsynlig at den beskrevne korrosjon i betydelig grad er vekselstrømindusert.

Sikrede krever dekning for skaden på betongen i driftsbygningen og anfører at det må anses tilstrekkelig dokumentert at skadene på betongen er følgeskader av plutselig lynnedslag/elektrisk fenomen og derfor er dekningsmessige i henhold til vilkårene. Selskapets takstmann hadde ikke tilstrekkelig kunnskap til å vurdere skaden, og hans rapport bør ikke tillegges særlig vekt.

Selskapet har anført at skadene har oppstått over tid og derfor ikke er omfattet av forsikringsdekningen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på driftsbygningen.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan

avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det foreligger motstridende takstrapporter. Nemnda har ikke grunnlag for å si hvilken rapport som er korrekt. Rapportene er heller ikke klare mht. årsakssammenhengen og bør utfylles med muntlige forklaringer under en hovedforhandling, jf. FinKN-2018-715.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).